

การพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

สิทธิศักดิ์ บุญหาญ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตยะลา

บทคัดย่อ

การวิจัยเพื่อพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (2) พัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติและ (3) ประเมินความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปใช้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 40 คน บัณฑิต จำนวน 200 คน และผู้เชี่ยวชาญ ครู / อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 10 คน และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรด้านพลศึกษา 20 คน รวมทั้งหมด 270 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถาม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.97 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความจำเป็นต้องการ ผลการวิจัย พบว่า (1) กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตมีความจำเป็นต้องการอันดับที่ 1 ด้านทักษะเฉพาะทางพลศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.83$) อันดับที่ 2 ด้านความรู้ ($PNI_{Modified} = 0.26$) และอันดับที่ 3 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ ($PNI_{Modified} = 0.25$) กลุ่มบัณฑิตมีความต้องการจำเป็นในการเรียนวิชาประวัติ ปรัชญา พลศึกษา ($PNI_{Modified} = 1.18$) รายวิชาหลักสูตรและการสอนพลศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.67$) รายวิชา ภาษาอังกฤษทางพลศึกษา $PNI_{Modified} = 0.23$ ตามลำดับ (2) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา จำแนกออกหมวดหมู่ ดังนี้ ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร ระบบการจัดการศึกษาและโครงสร้าง ของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา แผนผังแสดงการกระจายความรับผิดชอบผลการเรียนรู้จาก หลักสูตรสู่รายวิชา และ (3) การประเมินความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปใช้เท่ากับ 2.63 ($S = 0.43$) มีความเหมาะสมมากและความเป็นไปได้ของรายวิชาอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด มีค่าระหว่าง (3.60 – 5.00)

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร; หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต; สาขาวิชาพลศึกษา

DEVELOPING BACHELOR OF EDUCATION PROGRAM IN PHYSICAL EDUCATION, OF THAILAND NATIONAL SPORTS UNIVERSITY

Sittisak Boonhan

Faculty of Education, Thailand National Sports University, Yala Campus

Abstract

This research and development study aimed to study the following: (1) to study the needs and guidelines for the development of the Bachelor of Education in the Physical Education program; (2) to develop the Bachelor's degree in Physical Education; and (3) to assess the feasibility of the implement. The informants were specific selected from 40 graduate users, 200 graduates, 10 lecturers / curriculum lecturers, and 20 experts. The tools used in this research were a needs assessment questionnaire, and a semi-structured interview. The IOC of questionnaire was 0.97, and the reliability was 0.96. The data were analyzed by mean, standard deviation and PNI The results revealed as the followings: (1) the three highest ranked needs were specific skills in physical education (PNI = 0.83), knowledge (PNI = 0.26) and the personal relationship and responsibility (PNI = 0.25). The three highest ranked subjects were History (PNI = 1.18), Curriculum and Teaching in Physical Education (PNI = 0.67); and English for Physical Education (PNI = 0.23). (2) the Bachelor of Education in the Physical Education program can be classified into categories: General information, an education delivery system, including curriculum structure and operations; and learning outcome, course descriptions, a chart on the distribution of responsibilities for academic results from the curriculum to the courses; and (3) the mean and standard deviation of the feasibility assessment results in order to implement the program were 2.63 (S 0.43) and appeared that the program was very appropriate and the possibility of course was at the high to the highest level at (3.60 - 5.00)

Keywords: Curriculum Development, Bachelor Degree of Education Program in Physical Education

บทนำ

หลักสูตรเปรียบเสมือนแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เป็นแนวทางสำคัญในการมุ่งสู่การบรรลุจุดหมายทางการศึกษาของชาติและยังเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดสำคัญของมาตรฐานการศึกษาในแต่ละประเทศ ทั้งนี้ เพราะการศึกษาของแต่ละประเทศจะดีหรือไม่ดีนั้นขึ้นอยู่กับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ (การจัดการเรียนรู้) เป็นสำคัญ หลักสูตรยังมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน เพราะผู้สอนจะใช้หลักสูตรเป็นแม่แบบเพื่อจะได้ไม่หลงทาง และบรรลุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างครบถ้วน สำหรับความสำคัญของหลักสูตรต่อผู้เรียนหากหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่ดี นอกจากจะช่วยพัฒนาด้านความรู้และเจตคติดีแล้ว ยังช่วยให้นักศึกษาเกิดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงสร้างทักษะชีวิต และอื่น ๆ ด้วย ดังที่ จริญญา สมานญาติ (Charinya Samanyat, 2021, p.11) กล่าวว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจของการจัดการศึกษา เพราะการจัดการศึกษาทุกระดับต้องใช้หลักสูตรเป็นเครื่องมือนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้หลักสูตรยังเป็นเครื่องมือสำหรับผู้สอนที่จะใช้กำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรที่ดีจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ชัดเจน มีเนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ถูกต้องตามทฤษฎี และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทั้งทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย การพัฒนา หลักสูตรเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ มารุต พัฒนาผล (Marut Pattapol, 2019, p. 3) ให้ความหมายของหลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทางการศึกษาทั้งหมดที่สถานศึกษาวางแผนและจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ พันธศักดิ์ พลสารมัย (Pansak Pholsaram, 2006) กล่าวว่า การศึกษานับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะต้องพัฒนาผู้เรียนในทุกระดับให้มีทักษะและความสามารถเพียงพอสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอุดมศึกษาในฐานะกลไกหลักของประเทศ ในยุคโลกาภิวัตน์ให้เกิดการเปรียบเทียบและเกิดเป็นแนวคิดที่จะปรับปรุงการอุดมศึกษาของแต่ละประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลักในการผลิตและพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาลที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางแห่งการพัฒนาเพื่อให้เกิดสังคมที่มีคุณภาพ ดังปรัชญาของการพลศึกษาที่ว่า กิจกรรมทางพลศึกษาช่วยส่งเสริมให้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสุข จึงถือได้ว่ามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เป็นองค์กรหลักของท้องถิ่นในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ กระบวนการจัดการเรียนการสอนและจัดหลักสูตรต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อคุณภาพของนักศึกษา องค์ประกอบที่สำคัญของระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ คือ หลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการจัดการความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องปฏิบัติตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มุ่งสู่จุดหมายเดียวกัน นอกจากนี้หลักสูตรยังเปรียบเสมือนแผนแม่บทที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติวิธีการหรือกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้เปรียบเสมือนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติในสถาบันการศึกษา (Pichit Ritcharoon, 2015)

การพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) โดยมีหลักการสำคัญของแผนพัฒนา คือ

ยึด “คนเป็น ศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรม และคุณธรรม พัฒนาคน ทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการ ในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้วิจัยเห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยจัดทำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี (Ministry of Education, 2019) ความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาใหม่ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงเพื่อผลิตบัณฑิต บุคลากรทางพลศึกษาที่มีความรู้ความสามารถทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีทักษะและเชี่ยวชาญทางวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประเด็นเหตุผลสำคัญที่ทำการศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ คือ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาปรับปรุง รวมทั้งโลกที่เปลี่ยนแปลงไปจึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาหลักสูตร หาแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันที่ต้องการทักษะที่จำเป็นอื่น ๆ เพื่อสร้างผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีความพร้อมในทักษะด้านต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ที่เป็นสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและสารสนเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
3. เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตฯ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตำราและงานวิจัยทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กระบวนการวิธีการพัฒนาหลักสูตร มคอ.1 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2563 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสร้างแบบประเมินความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตฯ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ 1) แบบสำรวจความต้องการจำเป็นฯ (สำหรับผู้ใช้บัณฑิตและบัณฑิต) 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นฯ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ครู / อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร) ผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษา จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป แล้วนำเครื่องมือที่สมบูรณ์ไปเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความต้องการจำเป็น (Hauer, & Quill, 2011) โดยทำการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฯ เป็นคำถามแบบมาตราประเมินรวมคาแบบลิเคิร์ต โดยมีรูปแบบการตอบสนองคู่ เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร ผู้ตอบแบบประเมิน คือ ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 40 คน และบัณฑิต จำนวน 200 คน แลวจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฯ โดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ครู / อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 10 คน

ขั้นตอนที่ 4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 – 3 เพื่อสรุปผลข้อมูล

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

การสร้างและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตฯ สาขาวิชาพลศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 5 ร่างหลักสูตรฯ สังเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศจากขั้นตอนที่ 1 - 4 เพื่อสร้างร่างหลักสูตรฯ

ขั้นตอนที่ 6 ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อหาข้อสรุป ความถูกต้องและความเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฯ ด้านพลศึกษา รวมทั้งหมด 10 คน จากการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ สำเร็จการศึกษาในระดับดุขศึกษบัณฑิต สาขาพลศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาในระดับดุขศึกษบัณฑิต จะต้องดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่น้อยกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ในสาขาพลศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง มีประสบการณ์การทำงานในสาขานั้นเอง ไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ รูปแบบออนไลน์ จำนวน 2 ครั้ง หาข้อตกลงและสรุปชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญาและสาขาวิชา วิชาเอก จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร อาชีพที่สามารถประกอบได้ หลักสำเร็จการศึกษา ปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาเฉพาะสาขา การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา ผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน หมวดวิชาเฉพาะด้าน

ระยะที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปใช้

ในระยะนี้เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปใช้

ขั้นตอนที่ 7 การประเมินความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปใช้

การประเมินความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 การประเมินโครงสร้างของหลักสูตรโดยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีเกณฑ์คัดเลือกเข้าเหมือน ขั้นตอนที่ 6 การดำเนินการเป็น การนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร พิจารณาแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตร ส่วนที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้ของรายวิชาในการนำไปใช้ประกอบอาชีพโดยประเมินเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของรายวิชาในการนำไปประกอบอาชีพ โดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านพลศึกษา จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. เครื่องมือสำหรับการสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ครู / อาจารย์ ผู้สอน อาจารย์ประจำหลักสูตร / อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ดำเนินการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีโครงสร้างคำถามในการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบบันทึกเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ส่วนที่ 2 เป็นแนวคำถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น ข้อมูลแสดงความคิดเห็น แนวทาง และวิธีการพัฒนาหลักสูตรฯ

2. แบบสอบถามประเมินความต้องการจำเป็นของ ฮาวเออร์และควิลล์ (Hauer, & Quill, 2011) โดยทำการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร โดยใช้แบบประเมินกับกลุ่มที่ 1 คือ ผู้ใช้บัณฑิต กลุ่มที่ 2 คือ บัณฑิต และกลุ่มที่ 3 โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ครู / อาจารย์ ผู้สอน อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทางด้านพลศึกษา แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Checklist) ตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เป็นคำถามแบบมาตราประเมินรวมคาแบบลิเคิร์ต (Likert's Summated Ranking Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีรูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual – response Format) ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบัณฑิต แบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open – Ended Questionnaires) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวมเท่ากับ 0.97 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

3. แบบประเมินด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆของหลักสูตร เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย การสร้างแบบประเมิน โดยศึกษาจากรายละเอียดขององค์ประกอบหลักสูตร แล้วนำประเด็นที่ต้องประเมินและเขียนคำถามให้ครอบคลุมประเด็นการประเมินโครงสร้างของหลักสูตร โดยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เป้าหมายของการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร พิจารณาแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา และสาขาวิชา วิชาเอก จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา ปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาเฉพาะสาขา การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา ผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน หมวดวิชาเฉพาะด้าน

4. แบบประเมินความเป็นไปได้ของรายวิชาในการนำไปใช้ประกอบอาชีพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขั้นตอนการเก็บข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัยจากแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยต้องทำการตอบแบบสอบถาม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามคือ ผู้ใช้บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน / อาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้เชี่ยวชาญ

2. ขั้นตอนการเก็บข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัยจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวางแผนดำเนินการโดยการนัดเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์ตามความสะดวกของผู้ได้รับการสัมภาษณ์ โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์และจดบันทึกตามประเด็นหลักในการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

3. ขั้นตอนการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) รูปแบบออนไลน์ จำนวน 2 ครั้ง หาข้อตกลงและสรุป ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญาและสาขาวิชา วิชาเอก จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร อาชีพที่สามารถประกอบได้หลักสำเร็จการศึกษา ปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาเฉพาะสาขาการพัฒนาคูณลักษณะพิเศษของนักศึกษา ผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน หมวดวิชาเฉพาะด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพที่เป็นจริง และผลการวิเคราะห์สภาพที่ควรจะเป็นในการศึกษาสภาพและปัญหา มาวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยวิธีการวิเคราะห์ PNIB (Modified Priority Needs Index) โดยใช้สูตรของนงลักษณ์ วิรัชชัย (Nongluck Wirachchai, 1999) และสุวิมล ว่องวานิช (Suwimon Wongvanich, 2006) ดังนี้

$$\text{ความต้องการจำเป็น (PNIB)} = \frac{\text{สภาพการดำเนินการที่คาดหวัง (I)} - \text{สภาพการดำเนินการปัจจุบัน (D)}}{\text{สภาพการดำเนินการปัจจุบัน (D)}}$$

จากนั้นดำเนินการจัดลำดับของความต้องการจำเป็น โดยพิจารณาจากค่า PNIB เรียงจากมากไปหาน้อย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และดำเนินการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ผลการศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จากผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต และผู้เชี่ยวชาญ

1.1 ความต้องการจำเป็นของผู้ใช้บัณฑิต ในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตฯ

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 40 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 29 คน ร้อยละ 72.50 เป็นเพศชาย จำนวน 11 คน ร้อยละ 27.50 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน ร้อยละ 2.50 ระดับปริญญาโท จำนวน 24 คน ร้อยละ 60.00 ระดับปริญญาตรี จำนวน 15 คน ร้อยละ 37.50 ประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 11 – 20 ปี ร้อยละ 75.00 ประเภทของหน่วยงานส่วนใหญ่เป็นสถาบันการศึกษา ร้อยละ 70.00 จากการตอบแบบสอบถามจากผู้บัณฑิตพบว่า ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา กระบวนวิชาในหลักสูตร ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการจำเป็นเรียงตามลำดับ ดังนี้ อันดับที่ 1 ด้านทักษะเฉพาะทางพลศึกษา $PNI_{Modified} = 0.83$ โดยมีความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ 1) มีความสามารถในการจัดการแข่งขันกีฬาและการตัดสินกีฬานิตต่าง ๆ $PNI_{Modified} = 1.08$, 2) มีความสามารถในการสอนและฝึกทักษะกีฬานิตต่าง ๆ $PNI_{Modified} = 1.02$, และ 3) มีความสามารถในการนำความรู้ด้านพลศึกษาไปปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ $PNI_{Modified} = 0.92$

อันดับที่ 2 ด้านความรู้ $PNI_{Modified} = 0.26$ โดยมีความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ 1) มีความรู้และเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม $PNI_{Modified} = 0.40$, 2) มีความรอบรู้ในหลักการแนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาวิชาที่สอนทางพลศึกษา สามารถวิเคราะห์ความรู้ และเนื้อหาวิชาที่สอน $PNI_{Modified} = 0.32$ และ 3) มีความรอบรู้ในหลักการแนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระด้านวิชาชีพของครูและสามารถนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต พัฒนาตน พัฒนางานและพัฒนาผู้เรียน $PNI_{Modified} = 0.28$

อันดับที่ 3 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ $PNI_{Modified} = 0.25$ โดยมีความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก คือ 1) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อตนเอง ต่อผู้เรียน ต่อผู้ร่วมงาน และต่อส่วนรวม $PNI_{Modified} = 0.32$, 2) สามารถช่วยเหลือแก้ปัญหาตนเองทั้งในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้ $PNI_{Modified} = 0.29$, และ 3) มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้ปกครอง และคนในชุมชน $PNI_{Modified} = 0.27$

1.2 ความต้องการจำเป็นของบัณฑิต ในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตฯ

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 116 คน ร้อยละ 58.00 เป็นเพศชาย จำนวน 84 คน ร้อยละ 42.00 การศึกษาสาขาวิชาเอกพลศึกษา ร้อยละ 100.00 จากการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตพบว่า ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาฯ กระบวนวิชาในหลักสูตรบัณฑิตมีความต้องการจำเป็นเรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) วิชาประวัติและปรัชญาพลศึกษา $PNI_{Modified} = 1.18$, 2) วิชาหลักสูตรและการสอนพลศึกษา $PNI_{Modified} = 0.67$ และ 3) วิชาภาษาอังกฤษทางพลศึกษา $PNI_{Modified} = 0.23$

1.2.1) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่มีประโยชน์และนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง ได้แก่ การจัดการแข่งขันกีฬา การออกค่ายพักแรม ค่ายอาสา การอบรม/ฝึกการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

1.2.2) คุณลักษณะที่มีผลต่อความพึงพอใจของนายจ้าง และเพื่อนร่วมงาน ได้แก่ ความเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความขยันและอดทน

1.3 ความต้องการจำเป็นของผู้เชี่ยวชาญ ในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาฯ

1.3.1) ปรัชญาของหลักสูตร มีความรู้หลักทฤษฎีและปฏิบัติด้านพลศึกษา มีความเชี่ยวชาญทางการเป็นผู้ฝึกสอนผู้ตัดสินกีฬาและการบริหารจัดการ มีคุณธรรมและจริยธรรม ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เสริมสร้างมนุษย์ ที่สมบูรณ์แบบทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

1.3.2) คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ เป็นบัณฑิตที่มีองค์ความรู้ทางด้านพลศึกษา มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามจริยธรรมวิชาชีพได้ สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทางพลศึกษาได้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ มีจิตอาสา มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู สามารถจัดกิจกรรมพลศึกษาและนันทนาการเพื่อพัฒนาชุมชน มีทักษะทางกีฬา เป็นผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสินกีฬา และสร้างสรรค์กิจกรรม เป็นผู้นำพลศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนและชุมชน และเป็นบัณฑิตที่มีสมรรถภาพทางกายที่ดี มีน้ำใจนักกีฬา

1.3.3) โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะด้าน (วิชาชีพครูและวิชาเอก) และหมวดวิชาเลือกเสรี มีจำนวนหน่วยกิตแต่ละหมวดและหน่วยกิตรวมทั้งหลักสูตร หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน วิชาชีพครู 34 หน่วยกิต การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี 12 หน่วยกิต โปรแกรมวิชาเอกคู่ วิชาเอกละ 40 หน่วยกิต (รวม 80 หน่วยกิต) หน่วยกิตรวม ตลอดหลักสูตร 150 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

1.3.4) อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

ครูพลศึกษาในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น การศึกษานอกระบบและการศึกษาพิเศษ ผู้ฝึกสอนและผู้ตัดสินกีฬา นักกิจกรรมบำบัด ในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน บุคลากรทางการศึกษา หรือประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา หรือประกอบอาชีพอิสระ

1.3.5) กิจกรรมเสริมความเป็นครู

กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เสริมสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู และส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพครู กิจกรรมพัฒนาด้านการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา ผู้ตัดสินกีฬา กิจกรรมการเป็นผู้นำทางพลศึกษา ในสถานศึกษาและชุมชน กิจกรรมการจัดการแข่งขันกีฬา การจัดการค่ายพักแรม การจัดการค่ายลูกเสือ ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองชั้นความรู้เบื้องต้น C.B.T.C. และฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองชั้นความรู้ขั้นสูง C.A.T.C.

1.3.6) วิธีการจัดการเรียนการสอนการศึกษา

การสอนภาคทฤษฎีทางพลศึกษาให้เกิดความเชี่ยวชาญทั้งในชั้นเรียนและภาคสนาม การฝึกปฏิบัติประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

1.3.7) การพัฒนาบัณฑิตให้มีสมรรถนะเข้ากับสังคมในศตวรรษที่ 21

เน้นทฤษฎีและหลักการของการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันสมัย ใช้สื่ออำนวยความสะดวกและทักษะการใช้สารสนเทศ มีทักษะการใช้ภาษาสากลมากกว่า 1 ภาษา

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

การจัดทำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ผลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นจากผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต และผู้เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมาเป็นแนวทางดำเนินการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรโดยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลการประชุมได้หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 หมวด ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา คือ หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ซึ่งประกอบด้วย ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา และสาขาวิชาเอก จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร รูปแบบหลักสูตร อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา สถานที่จัดการเรียนการสอน สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร และผลกระทบของสถานการณ์ภายนอกต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย ความสำคัญ ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ หลักสูตร หลักสูตร (โครงสร้างหลักสูตร แผนการศึกษา) องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน คำอธิบายรายวิชา และแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐาน
ผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา

3. ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประกอบอาชีพพบว่า องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.40 – 3.00) และมีข้อเสนอแนะในเรื่องรายชื่อยวิชาทั้งภาษาไทยและอังกฤษ คำอธิบายรายวิชาให้ครอบคลุมและถูกต้องตามหลักวิธีการของหลักสูตรวิชาชีพครู เชิญผู้เชี่ยวชาญทางภาษาและผู้เชี่ยวชาญในด้านวัดประเมินผลร่วมตรวจทานเล่มหลักสูตร ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.60 – 5.00) โดยรายวิชาที่มีระดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประกอบอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ วิชาประวัติและปรัชญาพลศึกษา วิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในชั้นเรียน วิชาการบริหารพลศึกษา วิชาการจัดการแข่งขันเกมและกีฬา วิชาการวิจัยการวัดและประเมินผลทางพลศึกษา วิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางพลศึกษา วิชาการออกแบบกิจกรรมพลศึกษาในหลักสูตร วิชาภาษาอังกฤษทางพลศึกษา วิชาพลศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ วิชาพลศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน รายวิชาการจัดการค่ายพักแรม ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง ดังนี้ คือ 1) รายวิชาที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนควรจัดรวมให้เป็นรายวิชาเดียวกัน และขยายความคำอธิบายรายวิชาให้ครอบคลุม 2) คำอธิบายรายวิชาต้องมีความชัดเจนครบถ้วน ทั้งอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนอ่านแล้วมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของรายวิชา และการจัดการเรียนการสอน 3) รายวิชาทักษะจำเป็นต้องเน้นจำนวนชั่วโมงการศึกษาพัฒนาและฝึกฝนด้วยตนเอง ได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขและดำเนินการจัดทำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ฉบับสมบูรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ มีประเด็นสำคัญสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติพบว่า การพัฒนาหลักสูตรฯ การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร จากผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิต และผู้เชี่ยวชาญ มีความต้องการจำเป็นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันให้ความสำคัญในด้านทักษะเฉพาะทางพลศึกษา ด้านความรู้ และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สอดคล้องกับ สมเกียรติ กาทองทุ่ง และรุ่งระวี สมะวรรณะ (Somkiat Katongthung & Rungrawee Samawattana, 2014) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษา สรุปพบว่า การพัฒนาสมรรถนะ เมืองประกอบ 9 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ และวิชาการ ด้านการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านทักษะสุขภาพและการปฏิบัติงานการสอน ด้านการจัดการและพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัย และด้านภาษา ทั้งนี้พบว่า สมรรถนะที่มีระดับความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านทักษะสุขภาพ และการปฏิบัติงานการสอน สอดคล้องวิจัย วงษ์ใหญ่ (Wichai Wongyai, 2011) กล่าวถึง หลักสูตรระดับ

สถานศึกษาไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษา เป็นหลักสูตรที่มีหุ้นส่วนการทำงานร่วมกันของบุคคลภายในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่มีการวางแผนและออกแบบหลักสูตร ที่ครอบคลุมภาระงาน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกด้านของสถานศึกษา การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สอดคล้องกับจริยธรรมสามัญ (Charinya Samanyat, 2021, p. 47) กล่าวว่า การออกแบบหลักสูตรเปรียบเสมือนการสร้างพิมพ์เขียว และเป็นขั้นตอนสำคัญอย่างยิ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรที่ดีจะทำให้มั่นใจว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นสามารถเป็นแนวทางการปฏิบัติได้จริง

2. การพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ฯ

การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ ดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร ของทาบ (Taba) ดัดแปลงมาจาก ชาวลิต ชูกำแพง (Chavalit Chukampang, 2016) และสังัด อุทรานันท์ (Sangad Utranan, 1999) ตามกระบวนการที่ว่าด้วย การศึกษาข้อมูลพื้นฐานวิเคราะห์สภาพปัญหา สำรวจความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากความข้างต้น เป็นหลัก ควรเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้จริงและเป็นแนวทางในการเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเลือกเนื้อหาสาระ ต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เนื้อหาที่คัดเลือกบรรจุลงในหลักสูตรจะต้องมีความสำคัญและถูกต้อง การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระพิจารณาถึงความเหมาะสมในการที่จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ใดก่อนหลังซึ่งจะต้องมีความต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้นตอน การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้เป็นการศึกษาถึงกระบวนการเรียนรู้และวิธีการสอนแบบต่าง ๆ วางแผนเลือกประสบการณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องการศึกษาของ ลูกขวัญ อินทร์คล้าย (Lookkwan Inklai, 2016) เรื่อง แนวทางการพัฒนากระบวนการพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 เมื่อพิจารณาตามหลักการพัฒนาหลักสูตรของทาบ 7 ขั้นตอน ในภาพรวมและรายชั้น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการดำเนินการ ควรพัฒนาหลักสูตรตามหลักของทาบ 7 ขั้นตอน โดยเน้นการพัฒนาแต่ละขั้น ในประเด็นที่มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด โดยเฉพาะขั้นการวินิจฉัยความต้องการ ควรใช้กระบวนการวิจัยที่มีคุณภาพ ให้ครอบคลุมและทั่วถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม และสอดคล้องกับ ภัทธีราธิ์สวัสดิ์ (Phatthira Teerasawad, 2010) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการสื่อสารนวัตกรรม สำหรับนิสิตปริญญาตรี วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลวิจัยพบว่า (1) สมรรถนะของนักสื่อสารนวัตกรรม คือ 1) มีคุณธรรมจริยธรรม และมีจรรยาบรรณในเชิงวิชาชีพที่เหมาะสม 2) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ทางการสื่อสารเพื่อการเผยแพร่ข่าวสารอย่างเป็นระบบทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ 3) มีทักษะทางปัญญาที่ครอบคลุมทักษะการรู้สารสนเทศ ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตลอดจนทักษะการคิดแก้ปัญหา 4) มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างรู้เท่าทันและมีประสิทธิภาพ และ 6) มีทักษะการปฏิบัติในเชิงวิชาชีพทางการสื่อสารนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม

3. การประเมินความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ตั้งสัจจะพจน์

(Suvimol Tangsujjapoj, 2006) การพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาผู้นำนันทนาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า 1) มากกว่าครึ่งหนึ่งของนักเรียน (51.17%) มีความสนใจที่จะเรียนหลักสูตรนี้ ร้อยละ 55.5 ของนักเรียนคาดหวังว่าตลาดมีความต้องการผู้นำนันทนาการ และเมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถหางานทำได้ (51.67 %) 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำนันทนาการในมุมมองของผู้จ้างงานสามอันดับแรก ได้แก่ มีความเต็มใจในการให้บริการลูกค้า มีความรับผิดชอบหน้าที่ / มีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา และมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และสอดคล้องกับ Jun นน่อแก้ว (Jun Norkaew, 2015) ได้ดำเนินการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ของมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินหลักสูตร ด้านบริบท ทั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนอาจารย์พิเศษ อาจารย์ภาควิชาอื่น และนักศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมผลการประเมินปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ด้านคุณภาพของหลักสูตรผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับเห็นด้วยมาก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรให้ความสำคัญในการจัดทำหลักสูตร และสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสที่จะเรียนรู้จากประสบการณ์การลงมือปฏิบัติจริง ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำโครงการการสอนพลศึกษา โครงการกิจกรรมทางพลศึกษาและโครงการต่าง ๆ
2. ควรจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติและตอบสนองพันธกิจการจัดการศึกษาพลศึกษาที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 เช่น มีทักษะการแก้ไขปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีมเพิ่มมากขึ้น

References

- Charinya Samanyat. (2021). *Curriculum development* (2nd ed.). Bangkok: OS Printing House.
- Chavalit Chukampang. (2016) *Curriculum Research and Development Concepts and Processes*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Hauer, J. & Quill, T. (2011). Educational needs assessment, development of learning objectives, and choosing a teaching approach. *Journal of Palliative Medicine*, 14, 503 - 508.
- Jun Norkaew. (2015). *Assessment of Bachelor of Science Program. Department of Public Health Wongchavalitkul University, academic year 2014*, Wongchavalitkul University, Nakhon Ratchasima.
- Lookkwan Inklae. (2016). *Guidelines for developing the curriculum development process of Pibulsongkram Rajabhat University according to Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF 2009 and the curriculum standards of higher education 2015* (Master's thesis), Pibulsongkram Rajabhat University.

- Marut Pattaphol. (2019). *Organizing the Curriculum*. Bangkok: The Center Presents the Curriculum and Learning.
- Ministry of Education. (2019). *Bachelor's degree qualification standards. Education Branch and Education Branch (Four - year program), 2019, Chulalongkorn University*. Retrieved from http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/E/056 /T_0012.PDF
- Nongluck Wirachchai. (1999) *Lisrail Model: Analytical Statistics for Research*. Bangkok: Printing House of Chulalongkorn University.
- Pansak Polsaram. (2006). *The Study Trends for Educational Research and Development in the Future*. Bangkok: Office of the Education Council.
- Phatthira Teerasawad. (2010). *Innovation communication curriculum development for undergraduate students college of social communication innovation Srinakharinwirot University* (Doctoral dissertation), Srinakharinwirot University.
- Pichit Ritcharoon. (2015). Curriculum evaluation: Approaches, procedures, and its utility. *STOU Education Journal*, 8(1), 13 - 28.
- Sangad Utranan. (1999). *Fundamentals and Principles of Curriculum Development*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Somkiat Kathongthung, & Rungrawee Samawathdana. (2014). A guideline for developing the competencies of physical education lecturers in the Institute of Physical Education for driving the asean community. *An Online Journal of Education*, 9(2), 144 - 158. Retrieved from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/20317>
- Suvmol Tangsujjapoj. (2013). *Development of Bachelor of Arts Program Branch of Recreation Leadership of Kasetsart University*. Bangkok: Office of the Higher Education Commission Ministry of Education.
- Wichai Wongyai. (2011). *Curriculum Evaluation for Higher Education (2nd eds.)*. Bangkok: R&N Printing.

